

Deklarácia zdravotnej starostlivosti zameranej na pacienta

Zdravotná starostlivosť zameraná na pacienta je cesta k spravodlivému a nákladovo-efektívnemu zdravotnému systému.

Zdravotné systémy vo všetkých oblastiach sveta sú pod tlakom a nebudú postačovať, ak sa aj naďalej budú zameriavať viac na ochorenie ako na pacientov; vyžadujú si zapojenie jednotlivých pacientov, podrobujúcich sa liečbe, meniacich správanie a riadiacich samých seba. Zdravotná starostlivosť zameraná na pacienta môže byť nákladovo najefektívnejší spôsob ako zlepšiť zdravotné výsledky pacientov. Pre nás, Medzinárodnú alianciu patientskych organizácií, základ zdravotnej starostlivosti zameranej na pacienta predstavuje zdravotný systém vytvorený na riešenie potrieb zdravotnej starostlivosti pacientov tak, aby bola zdravotná starostlivosť primeraná/zodpovedajúca a nákladovo efektívna. S väčšou podporou zodpovednosti pacienta a optimálneho využitia vedie zdravotná starostlivosť zameraná na pacienta k lepším zdravotným výsledkom, kvalite života a optimálnej hodnote investícií zdravotnej starostlivosti.

Priority pacientov, rodín, ošetrovateľov v každej krajine a s každým ochorením sa líšia, ale mimo týchto odlišností máme niektoré spoločné priority. Veríme, že na dosiahnutie zdravotnej starostlivosti zameranej na pacienta musí byť zdravotná starostlivosť založená na nasledujúcich piatich princípoch:

1. Rešpekt

Pacienti a opatrovatelia majú právo na zdravotnú starostlivosť zameranú na pacienta, ktorá rešpektuje ich špecifické potreby, preferencie a hodnoty, rovnako ako ich autonómnosť a nezávislosť.

2. Voľba a posilnenie/podpora

Pacienti majú právo a zodpovednosť podieľať sa podľa svojich schopností a preferencií na rozhodovaní v zdravotníctve nakoľko ovplyvňuje ich životy. To si vyžaduje odpovedajúce služby poskytujúce vhodné voľby v možnostiach liečby a riadenia, zodpovedajúce potrebám pacientov, a tiež povzbudenie a podporu pacientov a opatrovateľov za účelom dosiahnutia čo najlepšej kvality života. Patientske organizácie musia byť oprávnené mať zmysluplnú vedúcu úlohu pri podpore pacientov a ich rodín a uplatniť svoje právo robiť informované rozhodnutia v oblasti zdravotnej starostlivosti.

3. Zapojenie pacientov do zdravotnej politiky

Pacienti a patientske organizácie si zaslúžia zdieľať zodpovednosť za zdravotnú politiku – byť zmysluplné a s podporou zapojení do všetkých úrovní a vo všetkých bodoch rozhodovacieho procesu, aby sa zabezpečilo zameranie na pacienta. To by nemalo byť obmedzené len na zdravotnú politiku, ale malo by zahŕňať napríklad aj sociálnu politiku, ktorá v konečnom dôsledku bude vplývať na životy pacientov. Pozri IAPO politické vyhlásenie/policy statement/ na: www.patientsorganizations.org/involvement.

4. Prístup a podpora

Pacienti musia mať prístup k zdravotnej starostlivosti, ktorú vyžaduje ich stav. To zahŕňa prístup k bezpečným, kvalitným a odpovedajúcim službám, ošetrovaniu, preventívnym prehliadkam a iným aktivitám na podporu zdravia. Mala by byť zabezpečené, že všetci pacienti budú mať prístup k potrebnej starostlivosti, bez ohľadu na ich podmienky alebo sociálno-ekonomické postavenie. Aby sa dosiahla najlepšia možná kvalita života pacientov, zdravotná starostlivosť musí podporiť aj emocionálne požiadavky pacientov a zahrnúť nezdravotné faktory, ako je vzdelanie, zamestnanie, rodinné otázky, ktoré majú vplyv na ich prístup k výberu a manažmentu zdravotnej starostlivosti.

5. Informácie

Presné, relevantné a komplexné informácie sú nevyhnutné k podpore pacientov a ošetrovateľov, aby mohli spraviť informované rozhodnutia o liečbe a vyrovnaní sa so svojím stavom. Informácie musia byť prezentované vo vhodnej forme podľa zásad gramotnosti jedinca v oblasti zdravia s ohľadom na jeho stav, jazyk, vek, vedomosti, schopnosti a kultúru.

Nájdete na: www.patientsorganizations.org/healthliteracy.

Medzinárodná aliancia patientskych organizácii vyzýva k podpore a spolupráci tvorcov politiky, lekárov, poskytovateľov služieb a iných spoločností pôsobiacich v zdravotnej sfére pri schválení týchto piatich princípov tak, aby sa stali centrom ich politiky, praxe, a aby sa dosiahlo zameranie na pacienta v oblasti zdravotnej starostlivosti na každej úrovni a v celej spoločnosti.

Vyzývame všetky zúčastnené strany vytvoriť potrebné štruktúry, poskytnúť prostriedky a odbornú prípravu, aby sa zabezpečilo, že zásady uvedené v tejto deklarácii budú všetkými dodržiavané.

Zdroj: <http://iapo.org.uk/>